

Establishing a Jewish Worldview: Guiding Principles of the Rabbis

Source Sheet by Rabbi Josh Foster

1. Deuteronomy 27:4-5 (Samaritan Pentateuch translation)

*When you cross the Jordan, you shall raise these white washed stones, which I command from this day, on **Mount Gerizim**. You will build there an altar to God Yahweh, a stone altar upon which you shall not wave iron.*

א.

2. Exodus 23:19

(19) The choice first fruits of your soil you shall bring to the house of your God יהוה. You shall not boil a kid in its mother's milk.

ב. שמות כ"ג:י"ט

(יט) רֵאשִׁית בְּכוּרֵי אֲדָמָתְךָ תָּבִיא בֵּית
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא־תִבְשֹׁל גְּדִי בַחֲלֵב
אִמּוֹ: {פ}

3. Genesis 18:7-8

(7) Then Abraham ran to the herd, took a calf, tender and choice, and gave it to a servant-boy, who hastened to prepare it. (8) He took curds and milk and the calf that had been prepared and set these before them; and he waited on them under the tree as they ate.

ג. בראשית י"ח:ז'-ח'

(ז) וְאַל־הִבְקָר רֶצֶן אֲבָרָהֶם וַיִּקַּח בְּוֶבְקָר
רֶדֶד וטוֹב וַיִּתֵּן אֶל־הַנֶּעֱר וַיִּמְהָר לַעֲשׂוֹת
אֹתוֹ: (ח) וַיִּקַּח חֲמָאָה וְחֵלֶב וּבֹנֵה־הַבָּקָר
אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּתֵּן לִפְנֵיהֶם וְהוּא־עֹמֵד
עֲלֵיהֶם תַּחַת הָעֵץ וַיֹּאכְלוּ:

4. Leviticus 23:15

(15) And from the day on which you bring the sheaf of elevation offering—the day after the sabbath—you shall count off seven weeks. They must be complete:

ד. ויקרא כ"ג:ט"ו

(טו) וּסְפַרְתֶּם לָכֶם מִמַּחֲרַת הַשַּׁבָּת מִיּוֹם
הַבִּיאָכֶם אֶת־עֹמֶר הַתְּנוּפָה שִׁבְעַ שָׁבָתוֹת
תְּמִימֹת תִּהְיֶינָה:

5. Exodus 35:3

(3) You shall kindle no fire throughout your settlements on the sabbath day.

ה. שמות ל"ה:ג'

(ג) לֹא־תִבְעֲרוּ אֵשׁ בְּכָל מִשְׁכַּתְיִכֶם בְּיוֹם הַשַּׁבָּת: {פ}

6. Mishnah Berakhot 1:3

(3) Beit Shammai & Beit Hillel disputed the proper way to recite *Shema*. **Beit Shammai say:** One should recite *Shema* in the manner indicated in the text of *Shema* itself. Therefore, **in the evening every person must recline & recite *Shema* and in the morning he must stand & recite *Shema*, as it is stated: "When you lie down & when you rise." And Beit Hillel say: Every person recites *Shema* as he is, in whatever position is most comfortable for him, both day & night, as it is stated: "And when you walk along the way." If so, according to Beit Hillel, why was it stated: "When you lie down, and when you rise"?** This is merely to denote time; **at the time when people lie down & the time when people rise. Rabbi Tarfon said: Once, I was coming on the road when I stopped and reclined to recite *Shema* in accordance Beit Shammai. Yet in so doing, I endangered myself due to the highwaymen [*listim*] who accost travelers. The Sages said to him: You deserved to be in a position where you were liable to pay with your life, as you transgressed the statement of Beit Hillel.**

א. משנה ברכות א'ג'

(ג) בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים, בָּעֶרֶב כָּל אָדָם יִטּוּ וַיִּקְרְאוּ, וּבִבְקָר יַעֲמִדוּ, שְׁנֵאמַר (דְּבָרִים ו') וּבִשְׁכָבְךָ וּבְקוּמְךָ. וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים, כָּל אָדָם קוֹרֵא כְּדַרְכּוֹ, שְׁנֵאמַר (שֵׁם) וּבְלִכְתּוֹךָ בַּדֶּרֶךְ. אִם כּוֹ, לָמָּה נֵאמַר וּבִשְׁכָבְךָ וּבְקוּמְךָ, בַּשָּׁעָה שֶׁבִּגְנִי אָדָם שׁוֹכְבִים, וּבַשָּׁעָה שֶׁבִּגְנִי אָדָם עוֹמְדִים. אָמַר רַבִּי טַרְפוֹן, אֲנִי הֵייתִי בָּא בַּדֶּרֶךְ, וְהֵיטְתִּי לַקְרוֹת, כְּדַבְּרֵי בֵּית שַׁמַּאי, וְסִפְנֹתִי בַּעֲצָמֵי מַפְּנֵי הַלִּסְטִים. אָמְרוּ לוֹ, כִּדִּי הֵייתָ לְחוּב בַּעֲצָמְךָ, שֶׁעֲבַרְתָּ עַל דְּבָרֵי בֵּית הִלֵּל:

7. Sotah 14a

Rabbi Hama, son of Rabbi Hanina, says:

What is the meaning of that **which is written**: “After the Lord your God shall you walk, and Him shall you fear, and His commandments shall you keep, and unto His voice shall you hearken, and Him shall you serve, and unto Him shall you cleave” (Deuteronomy 13:5)? **Is it actually possible for a person to follow the Divine Presence? Hasn’t it already been stated**: “For the Lord your God is a **devouring fire**, a jealous God” (Deuteronomy 4:24), and one cannot approach fire. He explains: **Rather**, the meaning is **that one should follow the attributes of the Holy One, Blessed be He. Just as He clothes the naked, as it is written**: “And the Lord God made for Adam and for his wife garments of skin, and clothed them” (Genesis 3:21), **so too**, should you **clothe the naked**. Just as **the Holy One, Blessed be He, visits the sick, as it is written** with regard to God’s appearing to Abraham following his circumcision: “And the Lord appeared unto him by the terebinths of Mamre” (Genesis 18:1), **so too**, should you **visit the sick**. Just as **the Holy One, Blessed be He, consoles mourners, as it is written**: “And it came to pass after the death of Abraham, that God blessed Isaac his son” (Genesis 25:11), **so too**, should you **console mourners**. Just as **the Holy One, Blessed be He, buried the dead, as it is written**: “And he was buried in the valley in the land of Moab” (Deuteronomy 34:6), **so too**, should you **bury the dead**.

סוטה י"ד א

ואמר רבי חמא ברבי חנינא, מאי דכתיב: “אחרי ה' אלהיכם תלכו”, וכי אפשר לו לאדם להלך אחר שכינה? והלא כבר נאמר “כי ה' אלהיך אש אוכלה הוא!” אלא, להלך אחר מדותיו של הקדוש ברוך הוא: מה הוא מלביש ערומים, דכתיב: “ויעש ה' אלהים לאדם ולאשתו כתנות עור וילבשם” — אף אתה הלביש ערומים. הקדוש ברוך הוא ביקר חולים, דכתיב: “וירא אליו ה' באלני ממרא” — אף אתה ביקר חולים. הקדוש ברוך הוא נחם אבלים, דכתיב: “ויהי אחרי מות אברהם ויברך אלהים את יצחק בנו” — אף אתה נחם אבלים. הקדוש ברוך הוא קבר מתים, דכתיב: “ויקבר אותו בגי” — אף אתה קבור מתים.

8. **Exodus 35:1-11**

(1) Moses then convoked the whole Israelite community and said to them: These are the things that יהוה has commanded you to do: (2) On six days work may be done, but on the seventh day you shall have a sabbath of complete rest, holy to יהוה; whoever does any work on it shall be put to death. (3) You shall kindle no fire throughout your settlements on the sabbath day. (4) Moses said further to the whole community of Israelites: This is what יהוה has commanded: (5) Take from among you gifts to יהוה; everyone whose heart is so moved shall bring them—gifts for יהוה: gold, silver, and copper ... (10) And let all among you who are skilled come and make all that יהוה has commanded: (11) the Tabernacle, its tent and its covering, its clasps and its planks, its bars, its posts, and its sockets;

ה. שמות ל"ה:א'-י"א

(א) וַיִּקְהַל מֹשֶׁה אֶת-כָּל-עֵדֻת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אֱלֹהִים הַדְּבָרִים אֲשֶׁר-צִוָּה יְהוָה לַעֲשׂוֹת אַתֶּם: (ב) שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלָאכָה וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יִהְיֶה לָכֶם קֹדֶשׁ שַׁבַּת שַׁבְתּוֹן לַיהוָה כָּל-הָעֹשֶׂה בּוֹ מְלָאכָה יוּמָת: (ג) לֹא-תִבְעֲרוּ אֵשׁ בְּכָל מִשְׁכַּתֵּיכֶם בַּיּוֹם הַשַּׁבָּת: {פ} (ד) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל-כָּל-עֵדֻת בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר זֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר-צִוָּה יְהוָה לֵאמֹר: (ה) קָחוּ מֵאִתְּכֶם תְּרוּמָה לַיהוָה כֹּל נָדִיב לְבָבוֹ יָבִיֵּאֶה אֶת תְּרוּמַת יְהוָה זָהָב וְכֶסֶף וְנַחֲשֵׁת: ... (ו) וְכָל-חָכֵם-לֵב בְּכֶם יָבֹאוּ וַיַּעֲשׂוּ אֶת כָּל-אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה: (ז) אֶת-הַמִּשְׁכָּן אֶת-אֹהֶלוֹ וְאֶת-מִכְסֵּהוּ אֶת-קַרְסָיו וְאֶת-קַרְשָׁיו אֶת-בְּרִיָּתוֹ אֶת-עַמֻּדָיו וְאֶת-אֲדָנָיו:

9. **Mishnah Shabbat 7:2**

(2) This fundamental mishna enumerates those who perform the **primary categories of labor** prohibited on Shabbat, which number **forty-less-one**. They are grouped in accordance with their function: **One who sows, and one who plows, and one who reaps, and one who gathers** sheaves into a pile, **and one who threshes**, removing the kernel from the husk, **and one who winnows** threshed grain in the wind, and **one who selects** the inedible waste from the edible, and **one who grinds**, and **one who sifts** the flour in a sieve, **and one who kneads** dough, **and one who bakes**. Additional primary categories of prohibited labor are the following: **One who shears wool**, and **one who whitens it ...** and **one who carries out** an object **from domain to domain**. All these are **primary categories of labor**, and they number **forty-less-one**.

משנה שבת ז'ב'

(ב) אבות מלאכות ארבעים חסר אחת. הזורע. והחורש. והקוצר. והמעמר. הדש. והזורה. הבורר. הטוחן. והמרקד. והלש. והאופה. הגוזז את הצמר. המלבנו. והמנפצו. והצובעו. והטווה. והמסד. והעושה שני בתי גרין. והאורג שני חוטין. והפוצע שני חוטין. הקושר. והמתיר. והתופר שתי תפירות. הקורע על מנת לתפר שתי תפירות. הצד צבי. השוחטו. והמפשיטו. המולחו, והמעבד את עורו. והמוחקו. והמתכו. הכותב שתי אותיות. והמוחק על מנת לכתב שתי אותיות. הבונה. והסותר. המקכה. והמבעיר. המכה בפטיש. המוציא מרשות לרשות. הרי אלו אבות מלאכות ארבעים חסר אחת:

10. **Exodus 18:20**

(20) and enjoin upon them the laws and the teachings, and make known to them the way they are to go and the practices they are to follow.

שמות י"ח:כ'

(כ) והזהרתה אתהם את החקים ואת התורות והודעת להם את הדרך ילכו בה ואת המעשה אשר יעשון:

11. **Bava Metzia 30b**

The Gemara cites a source for going beyond the letter of the law in the performance of mitzvot. **As Rav Yosef taught** in a *baraita* with regard to the verse: “And you shall teach them the statutes and the laws, and shall show them the path wherein they shall walk and the action that they must perform” (Exodus 18:20). The *baraita* parses the various directives in the verse. “**And you shall teach them,**” that is referring to **the structure of their livelihood**, i.e., teach the Jewish people trades so that they may earn a living; “**the path,**” that is referring to **acts of kindness**; “**they shall walk,**” that is referring to **visiting the ill**; “**wherein,**” that is referring to **burial**; “**and the action,**” that is referring to acting in accordance with the letter of the **law**; “**that they must perform,**” that is referring to acting **beyond the letter of the law**.

.א. **בבא מציעא ל' ב**

דתני רב יוסף (שמות יח, כ) והודעת להם זה בית חייהם את הדרך זו גמילות חסדים [(אשר) ילכו זה ביקור חולים בה זו קבורה ואת המעשה זה הדין אשר יעשון זו לפנים משורת הדין: אמר מר (אשר) ילכו זה ביקור חולים היינו גמילות חסדים לא נצרכה אלא לבן גילו דאמר מר בן גילו נוטל אחד מששים בחליו ואפי' הכי מבעי ליה למיזל לגביה בה זו קבורה היינו גמילות חסדים לא נצרכה אלא לזקן ואינו לפי כבודו אשר יעשון זו לפנים משורת הדין דאמר ר' יוחנן לא חרבה ירושלים אלא על שדנו בה דין תורה אלא דיני דמגזתא לדיינו אלא אימא שהעמידו דיניהם על דין תורה ולא עבדו לפנים משורת הדין:

12. **Bava Metzia 24b**

The Gemara relates: **Rav Yehuda was moving along behind Mar Shmuel in the market where pounded grain was sold.**

Rav Yehuda **said to** Shmuel: If **one found a purse here, what is the *halakha*?** Shmuel **said to him** that as the mishna states:

These belong to him. Rav Yehuda asked: If one **came and provided a distinguishing mark** to describe it, **what is the *halakha*?**

Shmuel **said:** The finder is **obligated to return** it. Rav Yehuda asked: These are contradictory rulings. Shmuel **said to him:** By law, it belongs to him. When I said the finder is obligated to return it if he learns the identity of the owner, that was **beyond the letter of the law.** This is **like when Shmuel's father found donkeys in the desert & returned them to their owner after twelve months,** as he acted **beyond the letter of the law.**

יב. בבא מציעא כ"ד ב

רב יהודה הוה שקיל ואזיל בתריה דמר שמואל בשוקא דבי דיסא א"ל מצא כאן ארנקי מהו אמר ליה הרי אלו שלו בא ישראל ונתן בה סימן מהו א"ל חייב להחזיר תרתי אמר ליה לפניך משורת הדין כי הא דאבוה דשמואל אשכח הנך חמרי במדברא ואהדרינהו למרייהו לבתר תריסר ירחי שתא לפניך משורת הדין

13. Shabbat 127b

The Sages taught in a *baraita*: **One who judges another favorably is himself judged favorably. And there was an incident involving a certain person who descended from the Upper Galilee and was hired to work for a certain homeowner in the South for three years. On the eve of the Day of Atonement, he said to the homeowner: Give me my wages, and I will go and feed my wife and children. The homeowner said to him: I have no money. He said to him: In that case, give me my wages in the form of produce. He said to him: I have none. The worker said to him: Give me my wages in the form of land. The homeowner said to him: I have none. The worker said to him: Give me my wages in the form of animals. He said to him: I have none. The worker said to him: Give me cushions and blankets. He said to him: I have none. The worker slung his tools over his shoulder behind him and went to his home in anguish. After the festival of Sukkot, the homeowner took the worker's wages in his hand, along with a burden that required three donkeys, one laden with food, one laden with drink, and one laden with types of sweets, and went to the worker's home. After they ate and drank, the homeowner gave him his wages. The homeowner said to him: When you said to me: Give me my wages, and I said: I have no money, of what did you suspect me? Why did you not suspect me of trying to avoid paying you? The worker answered, I said: Perhaps the opportunity to purchase merchandise [*perakmatya*] inexpensively presented itself, and you purchased it with the money that you owed me, and therefore you had no money available. The homeowner asked: And when you said to me: Give me animals, and I said: I have**

יג. שבת קכ"ז ב

תנו רבנן: הָדֵן חֲבִירוֹ לְכַף זְכוּת — דָּנִין אוֹתוֹ לְזְכוּת. וּמַעֲשֵׂה בָאָדָם אֶחָד שֶׁיֵּרֵד מִגָּלִיל הָעֶלְיוֹן וְנִשְׁכַּר אֶצֶל בַּעַל הַבַּיִת אֶחָד בְּדָרוֹם שְׁלֹשׁ שָׁנִים. עָרַב יוֹם הַכַּפּוּרִים אָמַר לוֹ: תֵּן לִי שְׂכָרִי, וְאַלֶּף וְאֶזֶן אֶת אִשְׁתִּי וּבְנִי. אָמַר לוֹ: אֵין לִי מַעוֹת. אָמַר לוֹ: תֵּן לִי פִירוֹת. אָמַר לוֹ: אֵין לִי. תֵּן לִי קֶרֶקַע — אֵין לִי. תֵּן לִי בְהֵמָה — אֵין לִי. תֵּן לִי כָרִים וּכְסָתוֹת — אֵין לִי. הִפְשִׁיל כְּלָיו לְאַחֲרָיו, וְהִלֵּךְ לְבֵיתוֹ בִּפְתִי נֶפֶשׁ. לְאַחַר הָרָגַל נָטַל בַּעַל הַבַּיִת שְׂכָרוֹ בִּידוֹ, וְעָמּוּ מִשּׁוּי שְׁלֹשָׁה חֲמוּרִים, אֶחָד שֶׁל מֵאֶכֶל, וְאֶחָד שֶׁל מִשְׁתֶּה, וְאֶחָד שֶׁל מִיַּי מִגָּדִים, וְהִלֵּךְ לוֹ לְבֵיתוֹ. אַחֵר שֶׁאָכְלוּ וְשָׁתוּ נָתַן לוֹ שְׂכָרוֹ. אָמַר לוֹ: בְּשָׁעָה שֶׁאֲמַרְתָּ לִי "תֵּן לִי שְׂכָרִי" וְאֲמַרְתִּי "אֵין לִי מַעוֹת", בְּמָה חֲשַׁדְתָּנִי? אָמַרְתִּי: שָׂמָא פֶּרֶקֶמְטִיָּא בּוֹזֵל גִּזְדָּמְנָה לָּהּ, וְלִקְחָתָּ בָּהֶן. וּבְשָׁעָה שֶׁאֲמַרְתָּ לִי "תֵּן לִי בְהֵמָה", וְאֲמַרְתִּי "אֵין לִי בְהֵמָה", בְּמָה חֲשַׁדְתָּנִי? אָמַרְתִּי: שָׂמָא מוֹשְׁכָרְתָּ בִיד אַחֲרִים. בְּשָׁעָה שֶׁאֲמַרְתָּ לִי "תֵּן לִי קֶרֶקַע", וְאֲמַרְתִּי לָּהּ "אֵין לִי קֶרֶקַע", בְּמָה חֲשַׁדְתָּנִי? אָמַרְתִּי: שָׂמָא מוֹחֲכָרְתָּ בִיד אַחֲרִים הִיא. וּבְשָׁעָה שֶׁאֲמַרְתִּי לָּהּ "אֵין לִי פִירוֹת" בְּמָה חֲשַׁדְתָּנִי? אָמַרְתִּי: שָׂמָא אֵינֶן מַעוֹשְׁרוֹת. וּבְשָׁעָה שֶׁאֲמַרְתִּי לָּהּ "אֵין לִי כָרִים וּכְסָתוֹת" בְּמָה חֲשַׁדְתָּנִי? אָמַרְתִּי: שָׂמָא הִקְדִּישׁ כָּל נִכְסָיו לְשָׁמַיִם. אָמַר לוֹ: הָעֲבוּדָה! כֹּה הִיא. הִדַּרְתִּי כָּל נִכְסִי בְּשִׁבְלֵי הוֹרְקָנוֹס בְּנֵי שְׁלֹא עָסַק בַּתּוֹרָה. וְכִשְׁבָּאתִי אֶצֶל חֲבִירִי בְּדָרוֹם הִתִּירוּ לִי כָּל גְּדָרִי. וְאַתָּה, כְּשֶׁמֶ שֶׁדָּגַתִּי לְזְכוּת, הִמָּקוֹם יָדִין אוֹתָךְ לְזְכוּת.

no animals, of what did you suspect me? The worker answered: **I said: Perhaps** the animals **are hired to others.** The homeowner asked: **When you said to me: Give me land, and I said: I have no land, of what did you suspect me?** The worker answered: **I said: Perhaps** the land is **leased to others,** and you cannot take the land from the lessees. The homeowner asked: **And when** you said to me: Give me produce, and **I said: I have no produce, of what did you suspect me?** The worker answered: **I said: Perhaps** they are not **tithed,** and that was why you could not give them to me. The homeowner asked: **And when I said: I have no cushions or blankets, of what did you suspect me?** The worker answered: **I said: Perhaps** he **consecrated all his property to Heaven** and therefore has nothing available at present. The homeowner **said to him:** I swear by **the Temple service** that **it was so.** I had no money available at the time because I **vowed** and consecrated **all my property on account of Hyrcanus, my son, who did not engage in Torah** study. The homeowner sought to avoid leaving an inheritance for his son. **And when I came to my colleagues in the South,** the Sages of that generation, **they dissolved all my vows.** At that point, the homeowner had immediately gone to pay his worker. Now the homeowner said: **And you, just as you judged favorably, so may God judge you favorably.**

14. Berakhot 58a

The Sages taught in a *Tosefta*: **One who sees multitudes of Israel recites: Blessed...Who knows all secrets.** Why is this? He sees a whole nation **whose minds are unlike each other and whose faces are unlike each other**, and He Who knows all secrets, God, knows what is in each of their hearts. The Gemara relates: **Ben Zoma once saw a multitude [okhlosa] of Israel while standing on a stair on the Temple Mount. He immediately recited: Blessed...Who knows all secrets and Blessed...Who created all these to serve me.**

יד. ברכות נ"ח א

תנו רבנן: הרוֹאֶה אוֹכְלוֹסֵי יִשְׂרָאֵל, אומר: "ברוך ... חכם הָרְזִים" — שֶׁאִין דַּעְתָּם דּוֹמָה זֶה לָזֶה, וְאִין פְּרָצוּפֵיהֶן דּוֹמִים זֶה לָזֶה. בֵּן זוֹמָא רָאָה אוֹכְלוֹסָא עַל גַּב מַעְלָה בְּהַר הַבַּיִת, אָמַר: "ברוך ... חכם הָרְזִים וּבְרוּךְ ... שֶׁבָּרָא כָּל אֱלֹו לְשִׁמְשָׁנִי".

15. Eruvin 13b

Rabbi Abba said that **Shmuel said**: For three years Beit Shammai and Beit Hillel disagreed. These said: The *halakha* is in accordance with our opinion, and these said: The *halakha* is in accordance with our opinion. Ultimately, a Divine Voice emerged and proclaimed: Both these and those are the words of the living God. However, the *halakha* is in accordance with the opinion of Beit Hillel. The Gemara asks: Since both these and those are the words of the living God, why were Beit Hillel privileged to have the *halakha* established in accordance with their opinion? The reason is **that they were agreeable and forbearing**, showing restraint when affronted, and when they taught the *halakha* they would **teach both their own statements and the statements of Beit Shammai. Moreover**, when they formulated their teachings and cited a dispute, **they prioritized the statements of Beit Shammai to their own statements**, in deference to Beit Shammai.

טו. עירובין י"ג ב

אמר רבי אבא אמר שמואל: שלש שנים נחלקו בית שמאי ובית הלל, הללו אומרים: הלכה כמותנו, והללו אומרים: הלכה כמותנו. יצאה בת קול ואמרה: אלו ואלו דברי אלהים חיים הן, והלכה כבית הלל. וכי מאחר שאילו ואלו דברי אלהים חיים, מפני מה זכו בית הלל לקבוע הלכה כמותנו? מפני שנזחין ועלובין הן, ושונין דבריהן ודברי בית שמאי, ולא עוד אלא שמקדימין דברי בית שמאי לדבריהן.

16. Taanit 7a

Rabbi Hama, son of Rabbi Hanina, said:

What is the meaning of that which is written: "Iron sharpens iron, so a man sharpens the countenance of his friend"

(Proverbs 27:17)? This verse comes to tell

you that just as with these iron

implements, one sharpens the other

when they are rubbed against each other,

so too, when Torah scholars study

together, they sharpen one another in

halakha. Rabba bar bar Hana said: Why

are matters of Torah compared to fire, as

it is stated: "Is not My word like fire,

says the Lord" (Jeremiah 23:29)? To tell

you: Just as fire does not ignite in a lone

stick of wood but in a pile of kindling, so

too, matters of Torah are not retained

and understood properly by a lone scholar

who studies by himself, but by a group of

Sages. And this is what Rabbi Yosei bar

Hanina said: What is the meaning of that

which is written: "A sword is upon the

boasters, and they shall become fools"

(Jeremiah 50:36)? This verse can be

interpreted homiletically: There is a sword

upon the enemies of Torah scholars, a

euphemism for Torah scholars themselves,

who sit alone and study Torah. And not

only that, but those who study by

themselves grow foolish from their solitary

Torah study, as it is stated: "And they

shall become fools"...Rav Nahman bar

Yitzhak said: Why are Torah matters

likened to a tree, as it is stated: "It is a

tree of life to them who lay hold upon it"

(Proverbs 3:18)? This verse comes to tell

you that just as a small piece of wood can

ignite a large piece, so too, minor Torah

scholars can sharpen great Torah scholars.

And this is what Rabbi Hanina said: I

have learned much from my teachers and

even more from my friends, but from my

students I have learned more than from

all of them.

תענית ז' א

טז.

אמר רבי חמא ברבי חנינא, מאי דכתיב: "ברזל בברזל יחד", לומר לך: מה ברזל זה — אחד מחדד את חברו, אף שני תלמידי חכמים — מחדדו זה את זה בהלכה. אמר רבה בר בר חנה: למה נמשלו דברי תורה כאש, שנאמר: "הלא כה דברי כאש נאם ה'", לומר לך: מה אש אינו דולק יחידי, אף דברי תורה אין מתקיימין ביחידי. והיינו דאמר רבי יוסי בר חנינא, מאי דכתיב: "חרב אל הברדים ונאלו", חרב על שונאיהן של תלמידי חכמים שעוסקין בד בבד בתורה. ולא עוד אלא שמטפשין, שנאמר: "ונאלו". ולא עוד, אלא שחוטאין. כתיב הקא: "ונאלו", וכתיב התם: "אשר נואלנו ואשר חטאנו". ואיבעית אימא — מהקא: "נואלו שרי צעו [וגו'] התעו את מצרים". אמר רב נחמן בר יצחק: למה נמשלו דברי תורה כעץ, שנאמר: "עץ חיים היא למחזיקים בה", לומר לך: מה עץ קטן מדליק את הגדול, אף תלמידי חכמים קטנים מחדדים את הגדולים. והיינו דאמר רבי חנינא: הרבה למדתי מרבתי, ומחברי יותר מרבתי, ומתלמידי יותר מכולן.

Made with the Sefaria Source Sheet Builder
www.sefaria.org/sheets